

Khoa học công nghệ - động lực thúc đẩy sản xuất nông nghiệp

Khoa học công nghệ (KHCN) có ý nghĩa quan trọng góp phần nâng cao giá trị nông sản, thúc đẩy nông nghiệp phát triển bền vững. Những năm qua, các địa phương trong tỉnh đã tích cực áp dụng công nghệ tiên tiến vào phục vụ sản xuất nông nghiệp, qua đó góp phần giảm sức lao động, giảm chi phí đầu tư, nâng cao sức cạnh tranh cho nông sản, tăng hiệu quả kinh tế.

Nấm đã và đang trở thành sản phẩm nông sản giá trị, được ưa chuộng sử dụng nhiều trong bếp ăn nhà hàng và bữa ăn hàng ngày của các gia đình. Đặc tính sinh trưởng của nấm phụ thuộc nhiều vào điều kiện thời tiết như nhiệt độ, độ ẩm môi trường. Nếu chỉ nuôi trồng nấm vào thời điểm môi trường thích hợp thì thời gian nuôi trồng nấm ngắn, năng suất lại không cao bởi môi trường thay đổi liên tục. Từ năm 2020 đến năm 2023 để phát triển nghề trồng nấm của tỉnh, tận dụng nguồn nguyên liệu là rơm, rạ sẵn có của địa phương, Trung tâm Khuyến nông Thái Bình đã xây dựng "Mô hình sản xuất nấm ứng dụng hệ thống tưới nước thông minh tại 10 xã thuộc các huyện Kiến Xương, Tiền Hải, Thái Thụy, Quỳnh Phụ.

Việc ứng dụng máy cấy lúa bằng máy là bước tiến trong chuyển giao tiến bộ kỹ thuật vào sản xuất, góp phần tích cực thực hiện chủ trương đưa cơ giới hóa vào sản xuất nông nghiệp.

do Trung tâm Khuyến nông Thái Bình triển khai, anh Nguyễn Văn Đăng, thôn Lương Điển, xã Đông Cơ (Tiền Hải) nhận thấy năng suất và hiệu quả kinh tế từ nghề trồng nấm tăng lên rõ

rệt. Anh cho biết: Hệ thống tưới nước thông minh được tích hợp bộ điều khiển tự động bao gồm hệ thống tưới phun sương trong nhà sản xuất nấm, hệ thống tưới phun mưa làm mát mái.

Các hệ thống được kết nối với bộ điều khiển cảm ứng trên điện thoại thông minh, có thể cài đặt thời gian tưới, lượng nước tưới tự động, bảo đảm được ẩm độ không khí thích hợp cho nấm sinh

trưởng và phát triển. Từ khi áp dụng công nghệ, khu nhà sản xuất nấm được kiểm soát nhiệt độ, độ ẩm và công nghệ tưới thông minh tự động từ xa. Với phần mềm điện thoại, người trồng có thể điều khiển hệ thống tưới nước qua điện thoại thông minh hoặc cài đặt chế độ tưới tự động khi nhiệt độ, độ ẩm không phù hợp. Do đó, vừa khắc phục được nhược điểm khó kiểm soát môi trường trong nhà nấm, vừa giải quyết được vấn đề nhân công, không những thế anh còn có thể sản xuất được nấm trái vụ. Mỗi tháng, gia đình tôi bán ra từ 2 - 2,5 tấn nấm với đa dạng chủng loại: nấm sò tươi, nấm sò khô, mộc nhĩ, nấm linh chi khô, hiệu quả kinh tế đạt khoảng 1 tỷ đồng/năm.

Thời gian qua, trên những diện tích sản xuất nông nghiệp trong tỉnh, việc áp dụng công nghệ tiên tiến, hiện đại trong các khâu sản xuất được bà con tích cực triển khai. Điển hình, trong sản xuất lúa, hiện các khâu làm đất, thu hoạch được áp dụng cơ giới hóa gần 100%. Việc ứng dụng máy cấy, máy gieo hạt là bước tiến trong chuyển giao tiến bộ kỹ thuật vào sản xuất, góp phần tích cực thực hiện chủ trương đưa cơ giới hóa vào sản xuất nông nghiệp. Với việc tiếp cận KHCN và hệ thống máy móc, trang thiết bị hiện đại đã giúp nông dân ngày càng chủ động, sáng tạo, thay đổi tư duy, hướng đến sản xuất bền vững.

Trong chăn nuôi, việc ứng dụng KHCN qua đầu tư xây dựng hệ thống chuồng trại với trang thiết bị hiện đại, tự động hóa, khép kín, tuyển chọn con giống chất lượng cao... đã được nhiều hộ chăn nuôi, trang trại, HTX lựa chọn, mang lại hiệu quả cao. Mô hình nuôi gà, lợn thương phẩm của gia đình anh Phạm Xuân Thủy, xã Vũ Đoài (Vũ Thu) được cải tạo từ 10.000m² đất cấy lúa kém hiệu quả, sau đó gia đình anh đầu tư mở rộng quy mô, xây dựng trang trại chăn nuôi công nghiệp theo hướng khép kín, với hệ thống chuồng sàn, máng ăn uống, quạt gió, phun sương, sưởi ấm tự động với diện tích 5ha, 11 trại nuôi gà, 2 trại lợn khép kín, quy mô chăn nuôi khoảng 100.000 con gà thịt, 1.000 con lợn/lúa. Anh Thủy cho biết: Việc đầu tư máy móc, công nghệ hiện đại tuy thời gian đầu khá tốn kém nhưng mang lại lợi ích lâu dài như giảm sức lao động, tiết kiệm tiền thuê nhân công, môi trường sạch sẽ, phù hợp để đàn vật nuôi phát triển khỏe mạnh. Cùng với máy móc, thiết bị, trang trại còn lựa chọn con giống đã được nghiên cứu, lai tạo tại các cơ sở, trung tâm cung ứng giống vật nuôi uy tín, được tiêm phòng đầy đủ. Trong quá trình chăn nuôi, gia đình chú trọng về dinh dưỡng, sử dụng đệm lót sinh học, chế phẩm vi sinh xử lý chất thải giữ môi trường sạch sẽ. Nhờ vậy hạn chế tối đa nguy cơ dịch bệnh, đàn vật nuôi khỏe mạnh, có năng suất, chất lượng tốt, đáp ứng tiêu chuẩn an toàn vệ

sinh thực phẩm nên sản phẩm bán được giá, đầu ra ổn định. Ông Trịnh Quang Hiệp, Giám đốc Sở Khoa học và Công nghệ cho biết: Thực hiện định hướng của tỉnh trong phát triển ngành nông nghiệp, đặc biệt là phát triển các sản phẩm nông nghiệp chủ lực dựa trên KHCN và đổi mới sáng tạo, những năm gần đây, ngành KHCN đã tập trung thực hiện 4 giải pháp trọng tâm: triển khai nhiều nhiệm vụ KHCN phát triển nông nghiệp; tăng cường sở hữu trí tuệ đối với sản phẩm nông nghiệp chủ lực; chú trọng quảng bá, giới thiệu sản phẩm chủ lực lĩnh vực nông nghiệp; quan tâm tư vấn, hướng dẫn các thủ tục xây dựng thương hiệu, nhãn hiệu hàng hóa và mã số vùng trồng, đăng ký nhãn märke, truy xuất nguồn gốc. Trong đó, giai đoạn từ năm 2019 đến năm 2023, đã có 46 nhiệm vụ KHCN trong lĩnh vực nông nghiệp được triển khai thực hiện dưới dạng đề tài cấp tỉnh và dự án thuộc "Chương trình hỗ trợ, ứng dụng, chuyển giao tiến bộ KHCN thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội nông thôn, miền núi, vùng dân tộc thiểu số giai đoạn 2016 - 2025" đầu tư cho các sản phẩm chủ lực; 1.086 đơn đăng ký nhãn hiệu, đã được cấp 484 giấy chứng nhận nhãn hiệu. Đáng chú ý, gần đây, tỉnh đã cho phép sử dụng 6 nhãn hiệu địa danh "Thái Thụy"; "Làng Keo"; "Làng Giàng"; "Chợ Giốc"; "Hưng Hà"; "Hồng Tiến" để đăng

NGÂN HUYNH

Chủ động chăm sóc, bảo vệ lúa mùa

Cán bộ Trạm Trồng trọt và Bảo vệ thực vật huyện Đông Hưng kiểm tra sâu bệnh hại trên đồng ruộng.

Các địa phương trong tỉnh đang tập trung chăm sóc, tia dặm lúa mùa. Để bảo vệ lúa vụ mùa sinh trưởng, phát triển tốt, đạt năng suất, chất lượng cao, ngành nông nghiệp đã tích cực phối hợp với các địa phương hướng dẫn bà con nông dân thực hiện các biện pháp chăm sóc, phòng, trừ sâu bệnh gây hại. Hiện nay, trà lúa mùa sớm của huyện Kiến Xương đang ở giai đoạn cuối đẻ nhánh, lúa mùa đại trà đẻ nhánh đến đẻ nhánh rõ. Một số ít bị ảnh hưởng bởi thiên tai phải cấy dặm, cấy lại đang hồi xanh, đẻ nhánh. Điều kiện thời tiết đầu vụ có nhiều bất thuận, mưa nắng xen kẽ, lượng mưa lớn ảnh hưởng đến sinh trưởng và phát triển của lúa, đồng thời cũng là điều kiện thuận lợi cho sâu bệnh phát sinh và gây hại như sâu đục thân, chuột hại, sâu cuốn lá nhỏ, đặc biệt bệnh lùn sọc đen đã xuất hiện. Ông Nguyễn Đức Thịnh, Trạm trưởng Trạm Trồng trọt và Bảo vệ thực vật huyện cho biết: Trạm đã có thông báo, hướng dẫn chăm sóc, phòng, trừ sâu bệnh cho lúa mùa. Theo đó, đối với diện tích trà sớm và trà chính vụ lúa đã và đang sinh trưởng phát triển tốt cần tiến hành bón phân thúc, bón phân kali từ ngày 10 - 25/8, những giống ngắn ngày, những ruộng tốt sớm cần bón đầu lịch, với giống dài ngày, chưa tốt cần bón cuối lịch. Đối với

diện tích cấy lại, nông dân cần tiếp tục tia dặm, bón phân thúc, lựa chọn các loại phân bón chất lượng cao, bón đúng và đủ lượng theo khuyến mơn. Ngoài ra, Trạm đã tiến hành lấy mẫu rầy lưng trắng đi giám định, kết quả một số mẫu rầy đã dương tính với vi rút lùn sọc đen. Bệnh xuất hiện rải rác, chúng tôi đề nghị các HTX hướng dẫn nông dân kiểm tra đồng ruộng khi cấy lúa, khóm lúa có triệu chứng cây thấp lùn, lá xoắn, màu xanh đậm, rơm mọc được cần thông báo tới chính quyền địa phương hoặc cơ quan chuyên môn. Khi xác định cây lúa, khóm lúa bị bệnh cần tiến hành tiêu hủy các cây lúa bị bệnh kết hợp phun phòng, trừ rầy lưng trắng ở khu vực cây lúa bị bệnh. Đến nay, các trà lúa cơ bản sinh trưởng, phát triển tốt, trà sớm đang ở giai đoạn phân hóa đồng đến làm đòng, lúa mùa đại trà ở giai đoạn đẻ nhánh rõ đến cuối đẻ nhánh, một số diện tích do ảnh hưởng của mưa, ngập úng phải gieo cấy lại và tia dặm ở giai đoạn bén rễ hồi xanh. Để bảo đảm cho lúa mùa sinh trưởng, phát triển tốt, ngành nông nghiệp đề nghị các địa phương tuyên truyền, hướng dẫn nông dân tập trung chăm sóc, điều tiết nước hợp lý. Đối với những diện tích lúa tia dặm, cấy lại, sinh trưởng phát triển chậm phải khẩn trương bón phân thúc kịp thời, đồng thời giữ nước nông mặt ruộng, tạo

điều kiện cho lúa đẻ nhánh tối đa; rút nước phơi ruộng khi lúa kết thúc đẻ nhánh để bộ rễ ăn sâu, chống đổ tốt ở giai đoạn cuối vụ; điện tích lúa bước vào giai đoạn phân hóa đồng khẩn trương bón bổ sung phân kali, lượng bón từ 2 - 4kg/sào để giúp cây tăng sức chống chịu với điều kiện ngoại cảnh và giúp cho quá trình phân hóa hoa thuận lợi, góp phần tăng năng suất lúa mùa. Dự kiến đến ngày 5/9 toàn tỉnh có trên 20.000ha lúa mùa trà sớm trở bông. Mặt khác, theo dự báo của cơ quan chuyên môn và kiểm tra thực tế trên đồng ruộng, sâu đục thân hai chấm có nguy cơ phát sinh sớm, gây hại nặng trên đồng ruộng từ đầu tháng 8, tạo thành nhiều cao điểm trong tháng 8. Tại Đông Hưng, mật độ trưởng thành sâu đục thân hai chấm lúa 4 nơi cao từ 0,1 - 0,3 con/m²; cá biệt 1 - 2 con/m²; ở ruộng nơi cao 0,3 - 0,5 ổ/m², cá biệt 1 - 2 ổ/m². Bà Vũ Thị Nhưệ, Trạm trưởng Trạm Trồng trọt và Bảo vệ thực vật huyện cho biết: Sâu đục thân hai chấm lúa 4 ra sớm với mật độ rất cao, nếu không phòng, trừ kịp thời sẽ gây bông bạc trên diện tích lúa mùa trở bông trong tháng 8 đến đầu tháng 9, gây thui đòng, thui đánh nghiêm trọng trên những vùng có mật độ sâu cao, diện tích chân quần ven làng, vùng gần ảnh sáng đèn, gần các khu hoang hóa. Những xã có mật độ

sâu cao đợt này: Đô Lương, Đông Xá, Đông Các, Đông Xuân, Đông Dương, Hà Giang, Đông Vinh... Trạm đã có thông báo, hướng dẫn phòng, trừ sâu đục thân hai chấm đồng thời phát động thời gian phun từ ngày 6 - 9/9 cho diện tích lúa trở trước ngày 5/9. Do thời điểm phun sâu đục thân hai chấm năm nay sớm hơn trung bình nhiều năm, vì vậy đề nghị các địa phương bằng nhiều hình thức tuyên truyền tích cực để người dân nắm bắt được tình hình sâu bệnh, tập trung phòng, trừ đúng đối tượng, đúng diện tích theo khuyến cáo của cơ quan chuyên môn. Ông Nguyễn Xuân Thanh, Phó Chi cục trưởng Chi cục Trồng trọt và Bảo vệ thực vật cho biết: Dự kiến sẽ có khoảng 25.000 - 30.000ha lúa mùa, tập trung ở các huyện: Hưng Hà, Đông Hưng, Quỳnh Phụ, Thái Thụy, Vũ Thư cần phun thuốc phòng, trừ sâu đục thân hai chấm. Chi cục đã tham mưu Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn ban hành công văn chỉ đạo về việc chăm sóc, phòng, trừ sâu bệnh đồng thời yêu cầu trạm trồng trọt và bảo vệ thực vật các huyện, thành phố khẩn trương khoanh vùng những nơi có mật độ sâu đục thân hai chấm và các đối tượng sâu bệnh hại khác cần phải phòng, trừ; hướng dẫn nông dân các biện pháp kỹ thuật để phòng, trừ, hạn chế thiệt hại do sâu bệnh gây ra.

LUU NGÂN

TIỀN HẢI

Cần kiên quyết xử lý chủ đầm vi phạm đất đai, đề điều, xây dựng tại xã Nam Thịnh

Liên quan đến vụ việc vi phạm pháp luật về đất đai, đề điều và xây dựng của chủ đầm là ông Lương Văn Lương tại phía ngoài đê biển thôn Thiện Tường, xã Nam Thịnh (Tiền Hải), Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đã ban hành công văn yêu cầu UBND huyện Tiền Hải chỉ đạo ngành chức năng huyện, UBND xã Nam Thịnh khẩn trương kiểm tra, rà soát các vi phạm về đất đai, xây dựng, đề điều, quản lý và bảo vệ rừng... để tiến hành xử phạt vi phạm hành chính; trường hợp vượt quá thẩm quyền khẩn trương cung cấp hồ sơ, trình cấp thẩm quyền xử lý. Nội dung Công văn số 1093, ngày 24/7/2024 của Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn về việc xử lý vi phạm pháp luật về đất đai, đề điều và phòng, chống thiên tai... trên địa bàn xã Nam Thịnh nêu rõ: "Hiện nay, trên tuyến đê biển số 5, thuộc địa bàn xã Nam Thịnh đã xảy ra vụ vi phạm pháp luật trong nhiều lĩnh vực khác nhau. Cụ thể: tại vị trí tương ứng K11+600, đề biển số 5, xã Nam Thịnh đã xuất hiện đối tượng có hành vi vi phạm tự ý xây dựng nhiều hạng mục, công trình với quy mô lớn nằm trong hành lang bảo vệ đê biển. Các hành vi trên có dấu hiệu vi phạm trong nhiều lĩnh vực như: đất đai, xây dựng, đề điều, quản lý bảo vệ rừng...". Ông Bùi Kiên Quyết, Chủ tịch UBND xã Nam Thịnh cho biết: Sau khi có chỉ đạo của Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, UBND huyện, UBND xã đã lập báo cáo về việc vi phạm hành chính của chủ đầm Lương Văn Lương (thường trú thôn Độc Lập, xã Nam Trung) tại phía ngoài đê biển thôn Thiện Tường gửi UBND và các phòng, ban của huyện. Đồng thời, tổ chức họp với các ngành chức năng,

đôn đốc việc thực hiện, ghi nhận ông Lương có dấu hiệu tri hoãn không chấp hành theo cam kết. Được biết, tất cả các vị trí đầm khu C xã Nam Thịnh đã hết hạn từ năm 2013, UBND xã đã thông báo thanh lý hợp đồng thuê nhiều lần đến các chủ trên hồ sơ thuê đất. Tại vị trí vi phạm ông Lương đang sử dụng một phần nằm ở vị trí đầm khu C và một phần nằm ngoài vị trí quy hoạch đầm khu C đã chuyển làm "gièo nổi" nuôi ngao giống trái phép từ trước năm 2018. Tại khu vực này, UBND xã Nam Thịnh đã lập biên bản làm việc, mời giải quyết nhiều lần với các ông Đăng Văn Tâm, Đình Văn Tình về hành vi tự ý bơm cát cải tạo ao nuôi, dựng chòi giáp chân đê phía biển. Có thể thấy, hành vi vi phạm của ông Lương Văn Lương có tính chất phức tạp và mức độ nghiêm trọng; vi phạm trên nhiều lĩnh vực khác nhau, trong đó có vi phạm về Luật Đất đai, Luật Đề điều và các văn bản chỉ đạo của tỉnh, huyện về việc sử dụng đất vùng đầm, bãi triều. Những vi phạm này đã gây ảnh hưởng lớn đến sự an toàn của tuyến đê biển quốc gia, nhất là đang trong thời điểm mùa mưa bão như hiện nay. Không những vậy, việc tự ý

xây dựng, sử dụng đất bãi triều không đúng mục đích, không đúng quy hoạch tại vị trí chủ đầm Lương Văn Lương đang sử dụng có thể gây ảnh hưởng bất lợi đến công tác quản lý, sử dụng đất đai, việc thu hồi giải phóng mặt bằng phục vụ các dự án đầu tư trong Khu kinh tế Thái Bình theo chỉ đạo của Tỉnh... Do vậy, UBND huyện Tiền Hải cần chỉ đạo các ngành, đơn vị chức năng, UBND xã Nam Thịnh khẩn trương xử lý kiên quyết, triệt để vụ việc vi phạm trên. Theo ông Lại Hồng Thăng, Phó Trưởng phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn huyện: Hiện nay, tổ công tác xử lý vi phạm trong lĩnh vực đất đai, đề điều, xây dựng của huyện đã phối hợp UBND xã Nam Thịnh tiến hành rà soát, kiểm tra, củng cố hồ sơ để trình cấp có thẩm quyền ban hành quyết định xử phạt vi phạm hành chính đối với hành vi vi phạm của ông Lương Văn Lương, đồng thời yêu cầu khắc phục hậu quả. Trường hợp ông Lương cố tình không thực hiện việc khắc phục vi phạm, chúng tôi sẽ tham mưu UBND huyện chỉ đạo chính quyền địa phương xử lý, cưỡng chế theo quy định của pháp luật.

TRẦN TUẤN

Khu vực chủ đầm xây dựng công trình trong hành lang bảo vệ đê biển số 5 tại thôn Thiện Tường, xã Nam Thịnh (Tiền Hải).